

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIÓ QUINZENAL ADHERIDA A LA "FÉDÉRATION UNIVERSITAIRE INTERNATIONALE POUR S. D. N."

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 22 d'Abril de 1934

«La gentilíssima senyoreta Empar Albors, fallera major d'enguany, rodejada dels estudiants de la F. N. E. C. i de l'A. V. E., després d'una recepció particular, durant l'estada dels universitaris catalans a València».

**ESTUDIE
IDIOMAS**
en

BERLITZ
PELAYO 58 · TEL. 15992 · BARCELONA

The advertisement features a central illustration of a man in a dark suit and white shirt, holding a Berlitz book. He is standing in front of a stylized world map with various cities labeled, including Barcelona, Rome, Constantinople, Vienna, Prague, Berlin, Moscow, and London. The entire graphic is enclosed in a double-line border.

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIÓ QUINZENAL ADHERIDA A LA "FÉDÉRATION UNIVERSITAIRE INTERNATIONALE POUR S. D. N."

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 22 d'Abril de 1934

La F. N. E. C. i els problemes universitaris

per Josep M.ª Capdevila, president de la F. N. E. C.

AMB la concessió de l'Autonomia, ha calgut fer un nou treball d'organització per a adaptar la nostra Federació al nou règim universitari. Aquesta és la tasca que, principalment, ens tocarà de portar a cap i de la que esperem sortir airoso, perquè ara, més que mai, la F. N. E. C. respon als ideals de la massa escolar, d'un alt esperit de solidaritat Universitària.

Lamento que s'hagi volgut presentar la F. N. E. C. — per part d'alguns — com un moviment parcial quan, tant per la tàctica que fins ara ha seguit, com pel seu esperit, tots els estudiants ens hi trobem units per un sentiment més o menys accentuat.

Molts altres problemes trobem plantejats a més d'aquest i que serà necessari resoldre'ls ràpidament. L'abolició dels estudiants lliures ha creat un conflicte d'ordre social que, amb tot i ésser de difícil solució, és imprescindible de trobar-n'hi alguna ràpidament; això no vol dir que siguem partidaris de la continuació de l'ensenyament lliure, que pedagògicament no ens satisfà, però tampoc no ho fa el que s'hagi decretat la seva abolició sense abans trobar una solució a les dificultats en què es troben els companys que es paguen els estudis amb el seu treball.

Si bé és veritat que l'autonomia universitària ha creat aquest problema, no ho és menys que n'ha solucionat molts d'altres amb veritable encert, com el de la representació escolar, declarant les Associacions i la Federació obligatòries. A més, ha fet possible d'emprendre determinades activitats en profit dels universitaris, en assignar quantitats en el pressupost del Patronat, destinades a Cultura, Esports i Viatges, l'organització dels quals és confiada als mateixos estudiants. Fins ara la F. N. E. C. s'havia d'ocupar essencialment de la seva organització; així i tot, han estat innumbrables les iniciatives i projectes que ha portat a cap. Recordem, només, les colònies escolars per als fills d'obriers sense treball, la preparació del III Congrés Universitari que, igual que el Centenari de Ramon Llull, nosaltres haurem de continuar. No puc deixar d'esmentar el pròxim ingrés de la nostra Federació a la Confederació Internacional d'Estudiants, la qual ha assenyalat la propera sessió que es celebrarà a Bordeus per a tractar d'aquesta qüestió. Esperem poder portar a cap totes aquestes iniciatives, a solucionar aquests problemes perquè tenim confiança en tots els estudiants que tant ens han ajudat fins ara i que, gràcies a llur esperit de catalanitat i de professionalisme han fet possible la continuació de la F. N. E. C.

D'estudis pràctics, encara

per J. Vives Giner

Tots els homes que són aficionats a llegir, tenen preferències en les seves lectures, i, des de fa uns quants anys, es nota en el món una tendència remarcable a llegir llibres d'història. Si analitzéssim el perquè d'aquest augment en semblants lectures, veuríem que, ja que en la història generalment es relaten fets, sembla que el món actual, tan amant de la cosa pràctica, s'inclina pels fets històrics com si aquests fets fossin sempre casos pràctics. Nosaltres patim, també, d'aquesta dèria en l'afició a llegir llibres històrics, encara que amb una altra finalitat i amb un altre sentit crític. A nosaltres ens agraden els homes en la història, i, sense menysprear les coses elles tenen un interès secundari. I d'entre els homes, n'hi ha un que admirem particularment i entensament per una particularitat que aclarirem en el curs d'aquest article. Aquest home fou Napoleó, emperador dels francesos. I la seva particularitat, que ens admira i ens subjuga, és que, en comptes de posar ell a la pràctica les seves idees, cercava sempre els homes a propòsit per a realitzar-les, obligant aquests homes a fer-se esclaus d'aquella idea a realitzar i actuant ell com a dèspota en la iniciativa.

Sense voler, caiem ara en el defecte de voler trobar el punt flac del nostre poble. Però hem de tenir el valor d'aclarir el nostre pensament a fi i efecte que el que seguirà no sembli una vanitat, sinó que sigui l'exposició d'un convenciment intensament i serenament madurat.

El nostre poble, fonament llatí—i, per tant, brillant—sofreix del mal de mancar-li la fe en el proïsme perquè fa massa anys que no té fe en el conjunt que forma la Pàtria. I és per això, que tots els homes procuren realitzar per si sols les seves pròpies iniciatives, o les iniciatives dels altres, sense mai no pensar, com Napoleó, que una iniciativa no és

res si no va acompanyada de l'acció immediata, la qual acció és difícilment realitzable si no intervenen en ella el conjunt d'homes necessaris per a portar-la a terme.

Nosaltres vàrem incòrrer, en un article publicat en aquesta mateixa revista, en el defecte que assenyalam anteriorment. L'article es titulava «Estudis pràctics», i fèiem en ell ús de la nostra vanitat llençant una iniciativa que va quedar òrfena de l'acció corresponent. Potser encara més immodestos que la primera vegada, ens atrevim a iniciar l'acció; convençuts, però, de la nostra inutilitat si volem treballar sols, reclamem des d'ara i amb tota energia, la col·laboració d'aquells que, sentint-se prou forts per a anul·lar-se com a individus i prou intel·ligents per a ésser un on n'hi ha molts, vulguin entrar en un cercle d'innominats per a prescindir del nom i donar nom a una obra, a una acció.

Hi ha entre els advocats una certa graduació de menor a major que comença pels anomenats *advocats d'ofici* i acaba en els anomenats *primeres quotes*. Per respecte als meus amics, els estudiants, no els aclariré—que ja ho saben—ço que vol dir *advocat d'ofici*. El que sí aclariré és que, en la majoria dels casos, l'advocat d'ofici defensa aquells pobres miserables que, mancats de mitjans econòmics per a pagar un advocat de reconeguda experiència, han d'acudir a la benevolència de la llei perquè els assenyali un defensor que, més humana que els homes, considera just i equitatiu d'atorgar-los.

L'ésser *advocat d'ofici* no és obligatori, sinó que és un benefici atorgat als advocats per tal que, mitjançant l'obligació d'actuar gratuïtament en els casos que se'ls assenyalen, obtinguin el privilegi de no pagar contribució. Doncs, bé: nosaltres creiem que l'ésser advocat d'ofici hauria d'ésser obligatori almenys

durant un període de dos anys, i a més aquesta etapa d'actuació obligatòria hauria d'ésser retribuïda, i àdhuc ben retribuïda; ara, que, al mateix temps, aquesta etapa de la vida de un advocat hauria d'estar també reglamentada, i àdhuc ben reglamentada.

Pel món hi ha unes quantes Universitats que tenen una enorme celebritat. I aquesta celebritat no ha estat certament produïda ni pels edificis, ni pels jardins, ni tan sols per la biblioteca. La celebritat els ve d'una tradició, d'un professorat exemplar, el qual no solament ensenyava sinó que inspirava fe, entusiasme i admiració als alumnes. Llur celebritat també prové d'una tradició de seriositat en els ensenyaments, d'estímul entre els mateixos professors de superar cada any l'obra de l'anterior. I—oh, paradoxa!—aquestes Universitats, que tenen totes una tradició que serveix fidelment, es renoven i rejuventeixen cada any buscant l'empelt més favorable per a millorar el fruit de la saviesa.

La nostra Universitat té homes eminents, exemplars i amants del seu ofici. Subjectes, però, fins ara a la rigidesa d'unes normes momificades fa temps arreu del món, no podia certament relluir cada any i s'anava assecant sense donar els rebrotos de cada primavera, i d'ella en sortien, en comptes de fruits, fulles que, tot just verdes, queien essent escampades tot seguit pel vent.

Però—prou que ho sabem tots!—la nostra Universitat, en ésser declarada autònoma, ha adquirit una mica de fe en si mateixa. És a aquesta Universitat que ens dirigim per a dir-li:—*Som advocats. Posseïm el sentit noble de la nostra professió. Volem que els que ens segueixen no sentin l'angúnia d'ésser advocats sense ésser-ne. Volem que en ostentar el títol de Llicenciat en Dret sentin l'orgull de posseir una ciència que, des d'aquell moment, pot ésser «útil» als homes. Volem també sentir l'orgull d'haver estudiat a la Universitat de Barcelona. Barcelona, pàtria de legisladors eminents, punt de partida de tants codis notables i exemplars, ha de donar fe de vida en el món de les lleis, ajudant aquells joves que amb fe i amb entu-*

siasme traspassen les portes de la nostra estimada Universitat i, acabats els seus estudis, creuen sortir-ne nimbats d'una aureola de prestigi.

No ens pertoca a nosaltres de prosseguir la iniciativa, però sí que ens pertoca de prosseguir l'acció. Ens dirigim al Sr. Rector de la Universitat, al Claustre de la Facultat de Dret i els preguem que ens prestin el seu ajut espiritual, doncs l'acció ja la durem nosaltres:—*Feu-vos dèspotes d'una iniciativa i obligeu-nos a ésser esclaus d'una idea de millorament. Volem que els nostres futurs companys ens superin. Volem sentir-nos humils davant d'ells, però orgullosos de la nostra obra i de la nostra col·laboració.*

En el terreny de la política, en el terreny de l'administració, hem demanat i obtingut una part de la nostra autonomia i arreu sentiu el mateix clam:—*Hem de soportar el pes de la nostra responsabilitat i ésser-ne dignes!*—I què millor—preguntem—per a les futures generacions, que hauran de soportar el pes de la nostra autonomia, que preparar-les dignament? I no han d'ésser els nostres futurs companys advocats els pròxims suports de la nostra administració, de la nostra legislació?

Amics estudiants! Sigueu l'acció, car l'esperit, l'ànima, l'ha d'ésser el nostre claustre universitari, tan digne i tant apte.

Bibliografia

Joan Estelrich.—*Fènix o l'esperit de renaixença.*—Biblioteca Catalana d'Autors independents. Barcelona 1934.

Alexandre Deulofeu.—*Catalunya i l'Europa futura,* (pròleg d'A. Rovira Virgili).—Barcelona 1934.

El nostre bon amic i col·laborador, el Dr. Oliver Brachfeld, es troba malalt; això li ha impedit de continuar el seu interessant estudi «Les Amis de l'unité morale de l'Europe», en aquest número.

Li desitgem un ràpid restabliment.

De l'anada de la F. N. E. C. a València

per Guifré Bosch

Com és sabut, a mitjans del passat mes de març, la F. N. E. C. envià una delegació a València, per tal d'assistir a l'acte de clausura de la Universitat Popular Valencianista, que ha estat organitzada per l'Agrupació Valencianista Escolar, i a la que estaven invitats oficialment els estudiants catalans.

No hem de repetir ara la sèrie d'actes que tingueren lloc amb motiu de aquesta anada al País Valencià, que per altra banda no serien cap novetat per a ningú en aquestes dates, però sí ens volem fixar en alguns dels aspectes d'aquest viatge i remarcar-ne alguns detalls. Donarem compte de la conferència del Dr. Beltran i Bigorra i del discurs de clausura de la U. P. V. pel Dr. F. Alcayde Vilar, i ens referirem a la recepció oferta per l'Agrupació Valencianista Escolar a la F. N. E. C.

El dia 17 de març, a les set de la tarda, tingué lloc al Paraninfo de la Universitat valenciana la conferència del Dr. Beltran i Bigorra, qui dissertà sobre el tema «Labor dels botànics valencians». L'acte fou presidit pel senyor Degà de la Facultat de Medicina, acompanyant-lo, a més del conferenciant, els Drs. Alcayde i Huguet, el diputat valencianista Sr. Joaquim Reig i els companys Claudi Chaqués, president de l'A. V. E. i Joaquim Granados que ho era de la F. N. E. C.

El Dr. Beltran començà la seva conferència expressant la seva satisfacció per ésser la ciència que ell cultiva la que més glòria ha donat a València, referit-se a la seva fama extra-fronteres des del segle XVI i passant revista a les personalitats més il·lustres en la

ciència de la Botànica: Pere Joan Esteve, Joan Plaza, Francesc Franco, Collado, Tomàs Manuel Vilanova, Ildefons Sorolla, el professor Llorente i, sobre tots, Cavanilles, la fama del qual no ha estat encara superada i la seva obra, publicada per l'Acadèmia de Ciències de París, és avui cercadíssima. El rei Carles IV li encarregà una obra sobre botànica espanyola, començant ell el seu treball per la flora valenciana i publicant-la sota el títol *Observaciones sobre el reino de Valencia*. També amb l'ajuda reial Cavanilles publicà uns annals d'Història Natural.

Avui, seguí l'orador, sembla que els estudis botànics ja no interessin tant, però es pot citar el nom del Dr. Josep Pizcueta, que fou rector de la Universitat de València, i el d'altre botànic que des d'un poblet de València realitza una labor interessantíssima i digna del millor elogi, que posseeix un dels millors herbolaris de la Península i que és consultat pels estudiosos estrangers, desitjosos de conèixer la flora mediterrània, el Sr. Carles Pau.

I amb unes recomanacions d'estil, acabà el Dr. Beltran la seva conferència que fou rebuda amb aplaudiments.

Seguidament el Dr. Alcayde Vilar pronuncià el discurs de clausura: començà felicitant-se de l'assistència dels estudiants catalans i els oferí l'hospitalitat valenciana. Cantà les excel·lències de l'idioma comú i es referí, després, a la seva perfecció com a instrument de treball científic del qual havia estat una bona mostra la Universitat Popular Valencianista. Acabà incitant

els estudiosos de Catalunya, de València i de les Balears i aquells de les terres de més enllà dels Pireneus, a què sentin aquesta germanor espiritual per a que, treballant junts, laborin per la glòria de la nostra cultura. Una llarga ovació premià el discurs del doctor Alcayde.

A continuació es donà lectura a les adhesions rebudes, entre les que figurava la de l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, senyor Lluís Companys, que fou rebuda amb grans aplaudiments.

El diumenge, dia 18, tingué lloc la recepció oferta per l'A. V. E. als estudiants Catalans. Aquesta festa es celebrà al seu local social i en acabar els fou ofert un pergamí en recordança de l'assistència de la F. N. E. C. als actes de clausura de la U. P. V. Prèviament unes paraules del Dr. Alcayde, la gentilíssima Sreta. Empar Albors, actual Fallera Major, que presidia l'acte, oferí en nom de València i dels seus estudiants el pergamí al company Granados, el qual agrai el present en nom de la F. N. E. C.

Feren, tot seguit, ús de la paraula, el Sr. Antoni Bru, president del Centre d'Actuació Valencianista, i el diputat Sr. Joaquim Reig, el qual amb vibrants paraules incità els presents a lluitar per la seva única Pàtria i a fer

una obra conjunta. Acabà dirigint-se a les dones presents a l'acte dient-los que procuressin ensenyar als seus fills quina era aquesta Pàtria per a que un dia no els fessin retret d'aquest manament.

* * *

I res més d'objectiu. En altres comentaris nostres publicats als setmanaris «Clarisme» i a «La Nació Catalana», hem fet ressaltar l'aspecte polític i cultural del renaixement valencià per a que ara repetim uns conceptes ja emesos. Fem constar, només, la nostra satisfacció davant el fet viu de la lluita nacionalista del nostre poble germà en pro del seu renaixement cultural i salutem des d'aquestes pàgines les entitats valencianistes que amb tant de desinterès i d'abnegació lluiten per aquest renaixement. També trametem la nostra salutació als companys Claudi Chaqués, Lluís Cebrian, Robert Moroder, Vicenç Rodríguez, Galiana, Viruela i tants altres que han estat els nostres acompanyants constants durant la nostra estada a València, i una encaixada cordial, símbol de la nostra admiració i afecte, als senyors Francesc Alcayde Vilar i Joaquim Reig, que procuren amb el màxim zel i voluntat encaminar, en els seus aspectes cultural i polític, el moviment valencianista.

Boix
d'E. C. Ricart

Els Llibres

«Como seria una nueva guerra»

enquesta de la Unió Interparlamentària,

Edit. Montaner Simon S. A. Barna. 1934

Ens plau de traduir un fragment del Prefaci a l'edició espanyola d'aquesta obra, degut al Sr. Joan Estelrich, president de l'Associació Universitària Catalana, pro S. d. N.

Aquest llibre, és un dels llibres essencials del nostre temps. Tracta un tema vital per a tots els homes. Planteja, en realitat, el problema del destí de la nostra societat, de la nostra cultura, de la nostra civilització. Llibre, per tant, importantíssim, supranacional, positiu. No és una exposició doctrinal i sistemàtica; no és un alegat subjectiu, i sentimental. Es, pel contrari, un examen realista, cru, objectiu, de la situació, en el món, del problema de la guerra i de la pau. Interessa, per tant, primordialment, els que es preocupen de l'organització de la pau i de la defensa nacional, és a dir, tant els pacifistes com els militars. Autoritats en el món de l'acció i en el món del pensament, militars eminents de països ahir enemics, juristes, químics, economistes, contribueixen des de llur punt de vista a aquest minuciós examen. El resultat de conjunt és la visió més raonada, extensa i profunda del que seria una guerra en els moments actuals.

El lector que, habituat a la literatura apocalíptica, pensi trobar-se davant d'un llibre de gran retòrica, es sentirà, al primer moment, defraudat. No és un tractat pacifista *a priori*; sols ho resulta per llurs conclusions científiques, tècniques. I així, a primera vista, el llibre sembla àrid, escuet, sense brillantor de mètode. Unicament es descriuen els fets i llurs conseqüències lògiques. Cada probabilitat es presenta amb precisió matemàtica. No hi ha aparell d'engeni, ni els autors, tots competents, es complauen en galanies d'estil. El tema es

prestaria a amples descripcions alucinants i terrorífiques i a sumptuoses cavalcades històriques; els autors han preferit la sobrietat, més encara: la austeritat. I, malgrat tot, aquest llibre commou i emociona més que cap altre. Aquí, en el llibre, estan els fets i en la ment i en el sentiment del lector està l'emoció immensa que produeix la reflexió sobre les conseqüències de aquells fets. No s'oblida cap possibilitat per horrorosa ni per tranquil·litzadora que sigui; cap aspecte de la terrible matèria no deixa de tractar-se pels primers tècnics del món. El lector té davant seu, sense els afalacs patrioters, sense contemplacions sentimentals, la realitat de l'ample panorama bèl·lic. I té quelcom més: té la indicació, sense èmfasi dels camins, poquíssims, que poden conduir a la salvació. Almenys el que apar claríssim és la gravetat de la situació i del problema. Un llibre com aquest, sense vaguetats, dur i aspre, condueix millor que qualsevol fantasia humanitarista, que qualsevol arbitrarietat horripilant, a la voluntat del desarmament, a la convicció que precisa evitar una nova guerra. Deuria conèixer-ho doncs, tot el món i — segons opina un crític vehement — deuria llegir-se i rellegir-se en veu alta, a les trones i a les tribunes, en les associacions de tot gènere i en les reunions polítiques. — JOAN ESTELRICH.

(Col·laboren en aquesta obra: General E. Requin, General von Metzsch, General Fuller, Comandant K. A. Bratt, Victor Lefevre, Victor Qualid, Comte Max de Motgelas, G. Hosono, F. Delaisi, Von Haeften, A. Mayer, Joerg Joergensen, L. Hersch, E. F. Heckscher, P. Haensel, Sir Norman Angell, Gertrudis Woker, N. Politis).

El moment actual del desarmament

Conferència de C. E. Mascarenyes

A l'Associació Universitària Catalana, pro S. d. N. donà la seva anunciada conferència el nostre company Carles E. Mascarenyes, sobre el tema: «El moment actual del desarmament».

Començà justificant el tema i digué que en aquests moments de crisi, d'incertitud i de transformació en què viu el món, convé, més que mai, que la joventut intel·lectual es preguntí quina és la situació actual del problema del desarmament, mentre el total de despeses de guerra s'eleva a 120.000 milions de francs or i Europa té en total entre exèrcits regulars i irregulars, 8 milions d'homes armats.

Quins podrien ésser els efectes de una nova guerra a Europa si es reemprèn la cursa dels armaments, que fatalment condueix a la guerra? Davant les conseqüències terribles en tots els aspectes materials i espirituals de la nostra civilització occidental i de la destrucció del nostre continent, és evident la necessitat d'una reducció i limitació dels armaments que ha de contribuir a millorar l'estat econòmic i moral del món i ha de facilitar en tots els aspectes les relacions entre els pobles.

Es refereix als tractats de pau i als articles del Pacte de la S. d. N. amb relació al desarmament. I no solament la S. d. N. dona una major seguretat, sinó també els progressos de l'arbitratge internacional, els acords de Locarno, el Pacte Briand-Kellogg, el Pacte dels Quatre, els pactes de Polònia amb Rússia i Alemanya; el pacte balcànic, els pactes de Rússia amb diferents potències, etc. Es parla avui de crisi de la S. d. N. i àdhuc de fràccs. Uns demanen un nou organisme

i altres radicals i immediates reformes. M. Avenol, digué a Londres, que la S. d. N. era la única alternativa que permet de resistir l'intent de tornar al període d'avant-guerra. Es necessari millorar en tot el possible la S. d. N. i és precisament perquè volem veure-la millorada, pel que treballem per la seva causa. M. Henderson, afirma que els fracassos dels darrers temps han estat produïts per la no aplicació del sistema de la S. d. N. Els governs han dubtat de les possibles conseqüències de l'aplicació d'aquest sistema.

El conferenciant estudia el problema de la seguretat, referint-se a diferents memoràndums, projectes, a la Convenció de l'Europa Oriental, etc. Parla dels diferents aspectes tècnics del desarmament, efectius, material, desarmament naval, aviació, etc. Tota convenció sobre desarmament ha de comprendre l'organització d'un sistema de control internacional, vigorós, condició essencial per a tot desarmament.

Després de parlar de la reducció i limitació pressupostària com a mitjà de frenar la carrera dels armaments, es referí als memoràndums i notes creuades darrerament entre les potències, de les gestions de M. Eden i dels treballs preparatoris de la reunió de la mesa del desarmament.

Per altra part, la situació d'Europa, és avui molt més clara que fa un any en ésser proclamat canceller Hitler. Avui per avui, no solament creiem sinó que tenim el deure de creure en la pau d'Europa.

Acabà dient, que per a poder arribar a un desarmament material i efectiu és necessari primerament un desarmament moral, i aquest és el principal treball que correspon a les joventuts i d'una manera especial a les joventuts intel·lectuals.

Temes esportius

La Universitat de Barcelona i l'Esport Internacional

Les dificultats per realitzar l'ànsia tan de temps continguda pels nostres universitaris esportius d'actuar en el camp internacional i demostrar la llur vàlua, han pogut ésser superades, i ja per sempre, mitjançant l'empenta que a l'esport universitari ha donat la nova estructuració de la Universitat Autònoma.

En efecte, un fet del qual molts s'han enterat amb indiferència i que, fins potser ha passat desapercbut per molts de nosaltres, i que, certament, ha estat de gran importància per a la nostra Universitat en l'aspecte esportiu, és el passat matx d'Atletisme, Natació i Tennis celebrat contra els universitaris de Bolonya. Per ell el nostre esport universitari, tancat fins ara a casa i circumscrit solament a manifestacions locals, s'ha donat a conèixer, i amb força èxit, al gran món esportiu.

Com ha estat possible això? Senzillament, substituint la mala organització que patíem en tots els ordres i que es reflexava, en gran manera, en l'esportiu, per una de millor, ço és, concedint-se autonomia a la Universitat. Aquesta, no desconeixent la gran importància que mereix i que tothom ha reconegut a l'esport escolar, s'ha preocupat de regular-lo i té, ara, des de no fa molt, la seva entitat oficial, directora de l'esport universitari a Catalunya, entitat que podrà desenvolupar lliurement les seves activitats sota l'alta direcció del Patronat Universitari.

Fixem-nos en l'avenç conquerit amb això, que ens posa en aquest aspecte a l'alçada de les millors universitats estrangeres, i fixem-nos, també, en la facilitat que ens dona a tots per a desenrotllar el nostre esport preferit. No ignoreu que tots els estudiants, pel sol

fet d'estar matriculats a la Universitat, són socis del B. U. C., i que aquest compta amb tantes Seccions, totes gratuïtes, com esports es practiquen.

Consignem aquí que les dificultats a vèncer han estat difícilment superades, però que avui, sortosament, està tot arranjat, i el B. U. C. ha donat ja mostra d'una vida ferma i segura: Campionats de Neòfits i Generals d'Atletisme. Campionats de Natació, d'Hockey. de Rugby, d'esports de neu, organització del matx contra els italians i, sobretot, la definitiva i sòlida estructuració interior que ha permès de començar les tasques amb tant d'encert.

Remerciem, també, des d'aquí, les fortes subvencions que per atendre les primeres despeses i viatges hem rebut de la Generalitat i del Patronat Universitari, que ha fet possible que vinguessin els bolonyesos i que un grup escollit de companys els retorni aquests dies la visita, i remerciem, sobretot, l'interès que aquest darrer ha pres en tots els afers, fins avui desconeguts dels dirigents d'una Universitat espanyola.

—Ja ens hem llençat al camp de l'esport mundial. L'atrevida gesta es repetirà aquests dies a Bolonya, on es celebra el matx-revenja i on els nostres amics procuraran posar el més alt possible la senyera esportiva universitària catalana pel que, de tot cor, els desitgem que assoleixin els brillants resultats que, plens de coratge, registraren a Barcelona en el seu «debut» internacional.

Estudiant, esportiu: Procura d'imitar-los i no ignoris que el B. U. C. espera amb els braços oberts la teva col·laboració.

JOAN PUIG SERRA

UNIVERSITAT CATALANA

Suplement de València

Discurs d'inauguració de la Universitat Popular Valencianista pel catedràtic de la Universitat, Doctor Francesc Alcayde Vilar

(continuació)

U. — Si no il·lustrem les masses, si no les eduquem i enaltim (aristocratitzem) resta impossible la cooperació, la vera vida política, impossible el seu ben ésser econòmic; perquè si *el saber* és la ferramenta més poderosa de totes (si la sabiduria dóna el poder i el poder comporta la força) és indubtable que per a que les masses triomfen en sa lluita, deuen possedir el saber en abundància. O, si ho vols més clar, encara, escolta la frase de Lenin: «Tingau present que un poble incult no pot triomfar». Però ja te dic que asò serà el tema d'un diàleg que vullc fer-ne. Ja te he dit que hui no vullc parlar-ne, perquè mos allunyaria del tema que tractem aquesta vesprada. Tornem a ell si te plau.

P. — Parlem-ne. Però, ara, pense que tens més raó de la que jo em pensava. Perquè tu m'has dit moltes vegades que els alumnes que ingressen a la Universitat no tenen la preparació deguda per a fer llevar universitària. I és evident, que eixos alumnes tenen, a més a més de la elemental, tota la cultura de 6 anys de l'Institut, cosa que els obrers no han pogut tindre. Tens raó. L'únic possible per al poble, hui en dia, és una escola popular, una escola de adults. Però no se farem simpàtics amb estes idees.

U. — Creus que som mosatres a soles els queensem així? Els únics que veuen aquest problema amb claredat i tenim valentia per a proclamar-la? No ho cregues. Hi ha un poble que no és dubtós: Rússia. A la Rússia actual han vist el problema sincerament i el plantegen amb tota crudea. Escolta el que diu Albert Pinkevich, professor de la segona universitat de Moscou, en son llibre «La nova educació a la Rússia soviètica»:

«La missió de les Facultats obres consistix a preparar per a les universitats els obrers i camperols que no hagen fruit dels privilegis educacionals normals, ordinaris. Proporcionen un curs de quatre anys i admitixen els obrers dotats d'una preparació parigual a la que se rep en les escoles primàries».

Veus ací com les Facultats obres representen a la Rússia actual el paper des nostres instituts. Així com ací ningú no pot entrar a la universitat sense tindre la preparació que dóna (o deu donar) l'Institut, tampoc a Rússia hom no pot entrar a la universitat sense la preparació que dóna (o deu donar) la Facultat obrera. Perquè, com diu Pinkevich, «per a ingressar a la Universitat no són suficients els quatre anys d'estudi a l'escola primària. I si per una raó qualsevol no

pot un obrer freqüentar l'escola secundària (l'Institut) *se vora fatalment incapacitat per a ingressar jamai en la Universitat*, si no existixen facultats obreres que plenen el paper dels instituts. Perquè les diverses institucions d'il·lustració política mai no podran capacitar-lo per a l'ingrés a la Universitat».

Ia has sentit el que diu el catedràtic de la Universitat de Moscou. Com que diu la veritat, tinc que coincidir amb ell. Les Facultats obreres fan el paper des nostres instituts. I mentre els obrers no puguin anar a eixes Facultats obreres, és a dir, als instituts, se voran *sempre incapacitats per a ingressar a la Universitat*.

P.—M'alegre molt d'haver escoltat la opinió d'eixe catedràtic de Moscou, perquè me fea por admetre eixa veritat que me sembla evident després d'escoltar les teues raons. Però te dic que me fea por admetre-la, sentia una repugnància íntima perquè me semblava un menyspreu al poble, als obrers i camperols. Me pareixia que era la teua posició antidemocràtica, orgullosa, altiva i gens caritativa.

U.—Ja veus com no és així, com ho pensaves, a no ésser que digues burgès, antidemocràtic, aristocràtic, enemic del poble al professor de Moscou.

P.—Es evident. Per això te dic que eixa cita m'ha produït un descans, un plaer molt gran. Ha llevat de mon ànima un prejudici sentimental i ara puc admetre, sense reserves, la veritat que fas meva per a sempre. Universitat i popular son hui en dia termes antitètics, i no m'explique com era jo tan cego que no veia, fins ara, una cosa tan evident. Es

com si u volguera dividir sense saber sumar i restar.

U.—M'alegre molt que per fi veges la veritat. No tingues por mai de defensar-la, com mos ensenya nostre admirable Lluís Vives, contra tots els prejudicis, els llocs comuns i les opinions corrents del vulg. No tingues por mai de proclamar la veritat encara que aparegues com enemic del poble, enemic de la noblea, enemic dels rics, enemic del clergat, etc. Eixa apariència serà transitòria. Perquè, qui és amic del poble? El que li diu la veritat o el que li oferix la mentida?

P.—El que li diu la veritat i no li oferix impossibles afalagadors per a il·lusionar-lo.

U.—I en el cas concret que estem tractant, qui és amic del poble?

P.—Mosatres; sense dubte.

U.—Indubtablement i per això coincidim amb el catedràtic de Moscou. Però, me pareix que t'has convençut massa pronte. Me fa por eixa conversió teua tan repentina.

P.—Què vols dir-me?

U.—Jo no voldria que la teua convicció tinguera per fonament ma autoritat; ni els meus raonaments; ni la meua dialèctica. Voldria que la teua convicció derivara de la claredat i de l'evidència, de la distinció en què se presenta eixa veritat en ton esperit. Vullc que la veges tan clara, tan neta, tan diàfana que no pugues dubtar-ne i que ta convicció siga ferma, decidida, definitiva.

P.—Doncs has aconseguit el que volies.

U.—Ara ho vorem. Vaig a fer-te la contra, a portar-te la tesi contrària per a saber si no tens més que *apariència* de certea. Io aspire a què els meus alumnes (que són els meus amics) sapien les coses *de veres*;

que per a ells els conceptes, les idees, la ciència siga cosa viva, viscuda per ells. Que ses conviccions siguen fermes, clares i netes. Io no vullc pas Llicenciats Vidriera. Has llegit la novel·la eixemplar de Cervantes?

P.—No. Conta'm l'argument.

U.—En dos mots t'ho diré. Era un llicenciat que s'imaginava tindre un cos de vidre i no deixava acostar-se ningú per por de trencar-se en mil trossets, tot pòregós de les empenyes dels companys. Assò és tot, i vol dir que la seua ciència era tan pobra, sabia les coses tan superficialment, que es tremolava de por quan un company l'arremetia amb preguntes o li posava objeccions, perquè al primer xoc, sabia ell que es trencaria en mil trossets com si fos un objecte de cristall finíssim.

P.—M'agrada per l'enorme realitat que porta. Quants i quants Llicenciats Vidriera van pel món! Presumint molt, però que ningú no els pregunta res, estan perduts! M'agrada eixa novel·la; tinc que llegir-la.

U.—Doncs, jo aspire a que tu i tots els meus alumnes sigau Llicenciats de ferro o d'or, aptes per a contestar bé a totes les preguntes, a tots els dubtes que se li presenten i disposats a parar, amb la seua ciència, totes les empenyes, quedant ells fermes i sencers. I tornant a nostra tesi, vaig a posar-te una objecció, per saber si eres de cristall, de ferro o d'or.

P.—Posa'm totes les objeccions que vullgues i voràs com sòc de ferro.

U.—Anem a vore. Me pense que, més encara que els meus raonaments t'ha convençut la cita del professor de Moscou. Però, fixa't bé que ell parla d'una cosa i mosatres ne parlem d'una altra. Ell parla de l'in-

grés del poble a la universitat per a fer els estudis normals, com els fan hui els alumnes oficials. I ací a València, en parlar, ara, de U. P. no se vol dir això, però tan sols que la Universitat done als obrers una cultura que ells siguen capacitats per a dependre i assimilar-se. De aquest mode no és absurda la U. P., al contrari, és possible la unió, la comunió entre la universitat i el poble. Què te pareix? No serà aquesta la idea dels que han establert aquest ensenyament pel nostre poble?

P.—Tal volta siga eixa que dius la seua idea i sent així és noble i digna de protecció. Però si pensem un poc, tombarem altra vegada on estàvem quan m'has proposat les dues preguntes primeres. Perquè el que ensenyaran als obrers, serà cultura superior, universitària? Si és així, ells no estan capacitats. I si el que se'ls dona és cultura elemental, primària o secundària, no cal que vagen a la universitat, Millor a l'escola o a l'institut. Per tant, si és això el que volen dir, segueix l'absurde.

U.—Escolta una altra objecció encara. No penses que tota nostra discussió és un xic suplèrfua? Vullc dir, que estem discutint el títol, el rètol d'U. P. i el trobem inadequat. Doncs si només és això, resoldrem la dificultat canviant de títol; designant amb altres mots el mateix ensenyament. Es a dir: la nostra discussió sembla no referir-se al contingut; pareix referir-se només a les paraules amb què designem eixe contingut d'ensenyament.

P.—No admitixc l'objecció perquè tots els arguments que m'has posat i que fas meus, han estat dirigits al contingut, i no al títol ni al rètol. El que sosoix és que posant en evi-

dència la contradicció del contingut, resulta evident la inadequació del títol.

Però, hi ha més. Si canviem les paraules del títol, com anomenarem la U. P? Li direm Escola popular? Escola elemental o primària, popular? En este cas ja no tenim U. P. Perquè les paraules amb què s'anomenen les coses, si són adequades, indiquen el que són les coses. Fóra absurde d'anomenar Universitat a una Escola primària de infants o anomenar escola primària la Universitat. Per tot el que te dic, no crec que ningú siga tan dolent que pense dirigida nostra argumentació al títol, ni tan groller que crega desfer la contradicció canviant el títol. Fóra com aquell que volguera augmentar son capital només que canviant el nom de pessetes pel de duros, dient duros a les pessetes. El mateix faran canviant el títol de U. P.

U.—Ja veig ta convicció. Podem quedar d'acord en la següent. Hi han tres classes diferents d'ensenyança: elemental, mitjana i superior. No se pot passar a la mitjana tense saber l'anterior, ni passar a la superior sense saber les dues primeres. El poble, els obrers, no tenen més que l'elemental. La conseqüència lògica, inevitable, necessària, fatal, és que els obrers no poden, hui en dia, anar a la Universitat. Per tant, la U. P. és una ficció. Es, en realitat, una escola primària que funciona dintre de les parets de la Universitat. El que tinga d'eficàcia ho tindrà per ésser escola; d'universitat no tindrà més que les parets. I en el moment que vullga ésser universitària perdrà tota eficàcia.

P.—En absolut d'acord. El que dius és tan clar que no puc dubtar-ne.

U.—Puix encara hi ha més. Suposem que els catedràtics de la Universitat, malgrat totes nostres argumentacions, se decidixquen a establir una escola primària per a benefici dels obrers i camperols. Què et pareix la idea?

P.—Me pareix excel·lent. Una escola primària, establida pels catedràtics de la Universitat, fóra un model. Amb què claredat i següretat exposarien els elements de les diverses ciències, ells que tant ne saben! Crec que fóra l'escola primària més útil de totes les escoles primàries, perquè amb eixe professorat dependrien molt més aviat la instrucció elemental els xiquets i els obrers.

U.—Puix jo, fins en aquest cas, pense que fracassaria estrepitosament. Perquè tenim que desfer la creència que els professors dels xiquets són professors inferiors comparats amb els professors dels adults. Del mateix mode que els metges d'infants no són considerats inferiors comparats amb els metges d'adultes. Professors de xiquets i d'adultes no són superiors ni inferiors. Es una qüestió d'especialitat i res més.

P.—Però, què vols dir ara?

U.—Vullc traure la conseqüència lògica. Si els distints graus d'ensenyament són especialitzacions, cal que llurs professors siguen especialistes. Així, el mestre especialista en primària deu estudiar i practicar els mètodes (camins) adequats per a transmetre als infants i als xiquets la ciència, amb didàctica assimilable als seus tendres cervells. Doncs per a que l'escola primària tinga eficàcia educacional, deu ésser portada per especialistes en ensenyament primari.

(acabarà)

VERSOS *per R. A. Sàlvia*

Dístics del vell i nou temps

I

Somniar-somnis petits-al fosc, oh, amigues blanques!
I desfer les paraules com a coses sagrades.
Viure-fortes rialles-amb l'ànima a les mans.
I juntar les paraules, sense por, tot cantant.

Portes obertes

II

Els homes de la terra
en llurs moments de joia,
oblidant-se dels altres,
resten a porta closa
a dintre d'ells mateixos,
sense oir la cridòria
dels tristos, que gemeguen
amb basarda i angoixa.

«Penseu la soletat
de l'esperit quan plora.
Penseu que la tristor
deixa l'ànima sola
fent-li sentir l'anhel
d'una paraula bona.
Penseu-ho i aleshores,
prou obrireu la porta.»

Cançó d'honor

III

...la vieille et inutile galanterie...

PIERRE BENOIT

per a Anna Bahima

Sense lluna ni estels, sense parlar dels àngels,
mirant cap a la terra,
— un tros de terra blanc i pur,
esmaltat de grandesa,
que canta i riu
camí de redempció, lluny de la vida eterna—
entonarem nostra cançó d'honor,
cançó d'honor moderna,
la que, amb els ulls oberts
i veu sincera,
ens parli de camins i d'esperances
i d'una vida plena.

ENDREÇA

A ton cor, a tos ulls
i a la teva tendresa.

Estudiants prínceps

pel Dr. W. Coroleu

I

La condició de l'estudiant, lliure i fins vagarosa, sovint fa oblidar la del que està lligat més que cap altre. Ens referim als prínceps que, des dels primers passos en aquesta vida, es veuen oprimits per l'etiqueta. I com han variat molt les circumstàncies d'una Cort a l'altra, així també la instrucció i la educació règies. Passar-les totes en revista seria infinit; ens limitarem a les principals de cada edat històrica.

Es sabut que a l'antiga Roma, com a Grècia, el preceptor era sovint un esclau. Els palaus, com les cases particulars, no menyspreaven de confiar-li l'ensenyament dels fills. Amb tot, a vegades, eren persones de classe. Sèneca era ja senador quan li confiaren l'educació de Neró. El mateix succeí a Frontó quan fou mestre del futur Marc Aureli. Fruïen d'un bon tracte, fins quan no arribaven a semblants dignitats. El gramàtic Verri Flacus a qui August prengué com a preceptor dels seus néts, tingué un salari de 100.000 sestercis (25.000 pessetes). A vegades parlaven alt i quan Antoni Pius volgué que el gramàtic Apol·loni anés a ensenyar el seu fill adoptiu, li fou respost que aquest l'anés a veure. Parlarem del concepte general, prenent-ne un com a model.

Marc Aureli volgué que els seus fills tinguessin, també, Frontó com a preceptor. El temps ens ha conservat les seves memòries en forma de cartes. La vida dels estudiants prínceps no és molt diferent de la d'una família burgesa. Amb tot, el fons educatiu era el mateix: grec, gramàtica, retòrica i fi-

losòfia. Aquesta darrera s'acompanyava d'exercicis ascètics. La salut dels fills de l'emperador no els consentia, com a ell mateix, a llur edat. Així alternaven amb passejades pel camp a l'aire lliure. Però, amb tot, la regla de vida resultava severa com tot el de l'estoïcisme. Possiblement els excessos atlètics i disbauxes de Cómodo foren una protesta, brutal, però una protesta.

No sembla gaire descansada la vida de l'estudiant príncep, com la de cap estudiant del temps. La Voissière ens ha deixat una pintura acabada d'aquell. I per les seves descripcions es veu com vivien abrumats pel treball. Plini deia que sols es diferenciava del repòs pel gènere d'ocupacions. Això vol dir que fins divertint-se estudiaven. Avui es trobaria pesada, àdhuc insuportable aquella existència, però tot canvia. No oblidem que el professor no tenia altra família que els deixebles, que el seguien arreu. Auli Geli, ja home cèlebre i escriptor, sols sembla recordar els seus anys d'estudi i en parla amb viva emoció.

Sia com es vulgui, cap de les penes de l'estudiant no eren estalviades als futurs emperadors. Fins quan els pares es cuidaven a Roma de l'educació dels seus fills — com aconsellaven Plini i Cató — no regnava la indulgència. Ara, que no mancava qui es descarregava de tota feina educadora refiant-se dels esclaus lletrats. Aleshores, si la instrucció no guanyava, l'educació hi perdia. Molts vicis imperials i mals costums, no reconeixien altre origen.

Cal·lígula, Neró, Cómodo, hi degueren una part de la seva perversitat.

Cap figura d'estudiant príncep no hi ha més curiosa que la de l'emperador Julià l'Apòstata. És sabut que en la seva infància, perseguida i turmentada, no perdé mai l'amor a les lletres. Atenes i els seus cèlebres professors l'atraqueren per sempre més. I el futur Cèsar dugué la lliure vida dels escolars a la capital del món hel·lènic. Allà aprengué les lliçons dels filòsofs Màxim i Libani i amb ells les lliçons de l'eloqüència. Aleshores, els estudiants eren devots, fanàtics de la ciència i no es cansaven mai d'escoltar. El futur emperador seguia, com els altres, i no oblidà mai aquells cursos. Un cop arribat a la suprema dignitat de l'Imperi, les seves cartes i discursos recorden sempre els anys d'estudi a la ciutat de Minerva.

L'exemple de Julià l'Apòstata no fou perdut per als seus successors. Si no n'hi hagué cap de tan independent ni de tan original, no en faltaren de curiosos, com a estudiants. Així fou el desgraciat Cèsar Gracià que sols deixà l'escola per a ésser derrotat pels bàrbars. El món s'havia fet cristià definitivament i els mestres dels emperadors eren de la seva religió. Un d'ells, encara que ben poc zelós, el cèlebre Ausoni arribà a les primeres dignitats de l'Estat. Però, aquesta vegada, l'ensenyament resultava també domèstic i familiar. El príncep sortia feble i resignat per més pena, i en un temps que calia tot el contrari. Sols l'exercici de l'arc per la cacera indicava un ànim varonil. Solament que aquell recreu als parcs del palau no el privà de morir en una revolta militar de l'usurpador Màxim.

Un parèntesi en la història dels estudiants prínceps és el que ofereix el de les emperatrius. Es en el temps de Alexandre Sever, el sobirà que, adolescent amb prou feines, degué continuar els seus estudis al tron. La poesia, la història, la filosofia alternaven amb les hores de Consell. El cèlebre jurisconsul Ulpia, li feia de professor. Els exercicis gimnàstics no eren, amb tot, desatesos, però més per higiene que per altra cosa. I la frugalitat i severitat de règim d'aquest estudiant coronat no és la menys notable del seu govern. Una malaurada sedició acabà amb la seva vida i el seu regnat, com un trist exemple de la infelicitat de l'època.

Com hem vist, els estudiants prínceps de l'antigor són de totes classes. Des del solitari i perseguit com Julià, el qual regna adolescent encara, com Alexandre, es veuen moltes gradacions. I si l'infortuni acaba amb ells, no és per culpa de l'ensenyament. No manquen ni bons mestres ni bones lliçons. Els noms de Sèneca, de Frontó, d'Ausoni, d'Ulpia ho indiquen amb prou evidència. Les calamitoses circumstàncies del temps no consentien que els millors preceptes donessin fruit. Ni fou tampoc l'escola, per molt que s'hagi dit, sinó la vida el que els corrompé o perdé. Molt, per cert, hauria convingut a la Cort, al Consell i als dignataris haver tingut o escoltat tan sàvies lliçons. I, precisament en aquella espantosa decadència i ruïna del món antic, l'única resplendor que es veu, entre tantes tenebres, és la llàntia de estudi dels joves prínceps, com en espera d'un món millor.

Factors de la nostra Renaixença

per Joan Sanxo

La corrent turística d'aquests anys darrers féu creure al mallorquins en la necessitat de cosmopolitzar la Roqueta, per tal d'assegurar aquest bé de Déu de milions de diners, que representa ésser l'atracció de tot el món civilitzat.

Aquest prejudici unit a la consegüent industrialització de tot, i al ritme accelerat dels temps moderns, ha fet que en resti ben poqueta cosa d'aquella fesomia nostra, tan ben caricaturitzada per Santiago Rossinyol en la «Illa de la Calma».

Aquest desig d'agradar—i no pas el propi gust del turista—ha operat en tan alt grau que els seus fruits constitueixen una suplantació de la nostra personalitat, física i moral, de la qual se'n ressent tot el nostre veritable ésser. La nostra ànima col·lectiva, per efecte d'aquesta superficialitat de l'ambient creat, es tornà més superficial que mai i més indiferent, quan no aferrissadament positiva i egoista. Així mateix el cos de la Pàtria, el territori, pel mateix efecte, adoptà un to tan distint al que li era tradicional i es retocà, gairebé sense exceptuar cap reconet dels més amagats de la nostra serralada, de tal manera que ens trobem ara, els mallorquins de cor, amb un territori que gairebé no ens sembla el nostre. És massa evident aquesta desfiguració a tot arreu, així en el territori com en els costums i fins aficions dels mallorquins.

Cal remarcar que, d'aquest fet no n'atorgam gens de culpa a la corrent turística en si, ans la donam tota al desig, aquesta vegada morbós, d'agradar a ultrança, i sense preocupar-nos gaire dels veritables gustos dels visi-

tants, per tal de crear una font de riquesa, que en pocs anys ha passat a ésser la més cabdal i profitosa.

Si unim a això el fet polític, que a Mallorca més que a cap altra regió, tingué la virtut—virtut pecaminosa per obra i gràcia de la manca de visió i de tàctica dels capitosts—de dividir en dos grups irreconciliables—dretes i esquerres—fins a aquells que per un ideal comú havien restat sempre units, (la qual cosa ha ocasionat una davallada en les nostres entitats culturals) tindrem una visió prou exacta de la Mallorca d'aquests darrers temps. Per a nosaltres, i des del nostre punt de vista pan-catalanista, Mallorca com a poble conscient era un cadàver. Mai, però, no ens deixàrem endur d'aquest pessimisme i molt prest veïrem que ell era una creació de les soles aparences simplement.

Precisament, aquesta estrangerització, portada a una velocitat cent per hora, i aquesta tensió política exagerada, havien d'acabar per cansar el poble, ansiós de superar-se. I amb aquest daler de superació, prescindint de capdavanters que mai no han sabut interpretar-lo, el poble es retroba, en les manifestacions més íntimes de l'ànima nostra.

A tres d'aquests moviments populars ens referirem avui concretament, amb íntima complaença, ja que ells són, avui per avui, els tres factors primordials, potser, del nostre reviscolament.

Gairebé per atzar, l'Empresa del Saló Mallorca volgué incloure, en una temporada de teatre, una obra escrita

en la nostra llengua i mancada, certament, de tota importància. Doncs bé: l'acolliment del poble fou una cosa tan seriosa i, per altra part, tan sorprenent, que la mateixa Empresa s'ha vist obligada a oferir successivament Temporades completes de Teatre nostre. Això ha fet que sortís tota una colla d'autors novells—tota una esperança—i els nostres homes representatius comencen a preocupar-se d'encarrilar aquest factor i de revestir-lo de les majors garanties.

I és també el poble per si tot sol, que es preocupa pel conreu de la nostra cultura i de la nostra llengua, i la jove Secció de l'Associació per la Cultura de Mallorca, Delegada de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, es veu impotent per a remetre professors de llengua a totes les ciutats i viles que ho demanen. Primerament Felanix organitzà cursos d'ortografia catalana a càrrec dels mestres d'aquella ciutat. Segueix Consell amb un concurs de lectura en el qual prenen part uns vuitanta concursants i organitzat ja per la Delegada. Després, i a càrrec de la mateixa Delegada, altres concursos de Gramàtica i Ortografia catalana a Binisalem; quatre professors, cent cinquanta matriculats de totes edats i sexes. I encara altres cursos intensius de Gramàtica i Ortografia seguits per setanta jovenetes, en la seva majoria Mestresses Nacionals, a la Associació d'Antigues Alumnes de la Caritat. Ara serà Campanet, i després altres pobles que, de moment, no han pogut ésser atesos. Són tants els que demanen la bona noval

I encara fou el poble, sense cap pla establert *a priori*, que amb una quasi unanimitat de ciutats i viles i suburbis de Palma, volgué aquest any restablir, en les festes patronals, la nostra dansa, arreconada per la modernitat del jazz,

i encara revestí la dansa del seu natural ambient, els trajos pairals. Quin contrast i quina embranzida! L'entusiasme exultà totes les gents i ara ja és de bon to ballar els nostres copeos i mateixes, àdhuc entre les senyoretes més elevades de la nostra societat.

Aquest darrer esclat, que mai no podia ésser previst, ha constituït un tema abundós pels nostres homes, els quals des de les pàgines dels diaris han precisat la urgència d'encarrilar aquests entusiasmes i de crear una entitat que vetlli pel prestigi dels trajos, danses i música populars. I aquesta coincidència periodística ha cristal·litzat i culminat en la fundació dels «Amics del Ball Popular», entitat en període constituent, que vol ésser una mena de lliga d'amics de l'art popular per a la depuració i foment no sols de la nostra música, trajos i danses populars, sinó també per a la defensa de totes les altres manifestacions artístiques populars, en el més ample sentit folklòric.

Aquells molins de vent tan decoratius del nostre paisatge, aquelles clastres que anaven a desaparèixer, i tants altres motius arquitectònics en perill, i els costums pairals, i les nostres tonades moresques, i totes les manifestacions més pures del nostre ésser, com s'hauran estremit de joia amb la aparició d'aquesta novella entitat!

Per a nosaltres el Teatre nostre, incipient encara, i sense pretensions, les activitats de la Delegada de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, i aquesta novella entitat d'Amics del Ball Popular, són tres bells i esperançadors factors que més prest o més tard ens han de dignificar i fer que Mallorca no desentoni més en el concert dels pobles de raça catalana.

I, si abans crèiem en la influència de petites seleccions, per altra part les

millors de Mallorca, malgrat que no hàgem deixat de creure-hi, creiem majorment en la vitalitat del nostre poble, les exigències del qual ens han donat aquests tres factors al quals hem volgut referir-nos. Això, sí que ens dona optimisme! — Palma de Mallorca.

Berlitz School de Barcelona

El dia 14, a la tarda, tingué lloc en aquest centre docent, una magnífica festa per tal de celebrar l'èxit obtingut pels alumnes de «Berlitz School» en els exàmens d'anglès, efectuats a la Cambra Britànica de Comerç.

L'exímia cantatriu Maria Espinalt interpretà, amb art exquisit una sèrie de cançons i romances d'òpera, acollides amb entusiastes aplaudiments. Hagué de bisar «Caro nome», de «Rigoletto». Tereseta Daniel, «Mis Espanya, 1932», demostrà, també, les seves facultats líriques en sengles cançons, que interpretà. Es serví a tots els presents un «lonx» d'honor i la vetllada finí, agradablement, amb un lluíssim ball. Assistiren distingides personalitats, a més del professorat de l'Escola. Des d'ací felicitem la Direcció de la mateixa pel gust demostrat en l'organització del festival.

La Junta de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya

El propassat dimarts, dia 10, es reuní la primera Junta de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, que d'acord amb la votació efectuada a la Cambra Federal, quedà constituïda d'aquesta manera: President, Josep M.ª Capdevila; Sots-president, Joaquim Rovira; Secretari general, Joan B. Duran; Sots-secretaris, Josep Albert i Alexandre Cirici; Tresorer, Francesc Perramon; Cap de la Comissió de Cultura, Francesc de P. Gomà; Cap de la de Relacions Exteriors, A. G. Pons; Cap de la de Propaganda i Festivals, Lluís Miró; Cap de la d'Esports, Jaume Angel; Cap de la de Catalanització de l'Ensenyament, Joaquim Granados, i Cap de la de Cultura, Joan Bruguera.

En la reunió s'acordà editar un cartell dedicat a propaganda de les Obres Lingüístiques Catalanes, així mateix com començar una intensa propaganda a favor de la divulgació de les mateixes a les envistes de la Diada del Llibre. També s'acordà crear el Servei de Premsa de la F. N. E. C., adjunt al Secretariat general, essent nomenat cap d'aquest servei el nostre company Guifré Bosch, redactor d'UNIVERSITAT CATALANA.

Acadèmia DALMASES

Conferències de totes les assignatures corresponents a les
Carreres d'Enginyer, d'Arquitecte i Pèrits Aparelladors

FACULTATS DE CIÈNCIES

Professorat constituït per Arquitectes,
Enginyers i Doctors en Ciències

DIRECTOR:

Josep M.ª de Dalmases i de Plandolit

Passeig de Gràcia, 19. - BARCELONA. - Telèfon, 20970

Labor del «Seminario de Estudos galegos»

per Francisco F. del Riego

Al marge de la Universitat oficial i amb l'oposició de la majoria del personal docent, es creà cap a l'any 1923 a Santiago de Compostela, el «Seminario de Estudos galegos». Estudiants universitaris, amb el professor Cotarelo, s'encarregaren de posar en camí aquesta institució que tenia per única finalitat l'estudi de la pròpia cultura, el descobriment de les valors racials i l'emancipació d'ambdós en una cultura autòctona, de matís nacional i universal. L'art popular, el costum, el folklore, la paremiologia, la prehistòria, l'idioma... i totes les disciplines que eren camp obligat per a la investigació per part de la nostra Universitat—aleshores, com ara, conseqüència espiritual de Madrid—es reuneixen en una missió única que acull, com a seva, el «Seminario de Estudos galegos». Reflexar tota la llum del món en nosaltres com en una gota de rosada es reflexa el sol, sembla ésser la consigna íntima dels homes més capacitats, dels especialistes i tècnics de Galiza, posats a treballar en la piràmide de la cultura pròpia. El que per als desorientats era un perill, un tempestuós estany en el que es negaven, fou per la obra del Seminari, doll d'aigua que va rejuvenir la seva arrel.

Hom pensa en Galiza com una obra d'art. A cada poble, des dels principis, l'home llaura i es recrea als camps, a les cases, als cantars, en les llegendes, una mica de vaga matèria originària—cos material i esperit etern—oferta a l'activitat alliberadora de la Raça.

El «Seminario de Estudos galegos» es posa a recollir aquesta realitat gallega en exaltació de la psiquis superior i germana del món occidental. Marca tots els sectors culturals en relació a Galiza. Cada una de les seves seccions de Geografia, Art, Història, Pedagogia, Etnografia, Literatura, Filologia, Ciències econòmiques, polítiques i socials, Ciències naturals i Ciències químiques; ha publicat estudis i investigacions amb disciplina científica fins els capítols més abstrusos i inasequibles.

Tot això amb l'abandonament de l'element oficial, lluitant sempre amb el factor econòmic i, en tot moment, al marge de l'esforç de la Universitat, que no perdona mitjans per a ofegar la seva obra en l'impunisme d'una falsa actuació.

Actualment, la nostra Institució Cultural, que presideix el mestre Cabeza de León, alenta en la seva tasca un índex de treballs capaç per ell sol de senyalar la nota gallega amb alta tensió en la còsmica harmonia de totes les cultures. Sis volums de *Archivos* amb les publicacions més interessants de les diferents seccions i, a més, de molts treballs en volums separats, la formidable obra en foli que porta per títol «Terra de Melide», amb sumari de Geografia, Prehistòria, Història, Arqueologia religiosa, Estudi Etnogràfic, folklore, folklore musical, biografia d'en Mateu de Segade, etc.

Ara, s'edita sota la seva direcció, l'anomenat Còdex Calixtí, primera guia turística coneguda, la redacció del qual s'atribueix al Papa Calixt II. En

cara hi ha molts més còdexs als arxius, inclús versions gallegues, alguna de les quals està publicada; l'edició és feta a base del Còdex Compostelà. A part del contingut interessantíssim del llibre, hi ha en ell miniatures molt curioses, sobretot la inicial que representa el Papa escrivint-lo. Està redactat en llatí i consta de dues parts, una dedicada al camí de la peregrinació i altra a la ciutat i a la catedral de Santiago.

L'edició, acurada i luxosa, constarà d'un primer volum de cinc centes pàgines, transcripció de Mr. White Hill i portarà un estudi preliminar en anglès i en gallec. El segon volum estarà dedicat a la música, amb un estudi del benedictí Dom Prado.

Es la primera edició completa que es fa del Còdex i per això ha de representar per a Galiza i per al Seminari, la valorització d'un esforç, guió de futures i més altes activitats.

Per a nosaltres que sabem de les dificultats amb què topa tota la nostra obra de reconstrucció nacional, és un alicient que cada dia ens incita a buscar en la Universitat ànsies noves i camins certs, llunyans de la ramploneria actual, que li fa viure una vida artificiosa, en desacord sempre amb els anhels autèntics del nostre poble.

Santiago de Compostela, mes de març.

Acadèmia de Dret Internacional de La Haia

Aquesta Acadèmia, establerta amb el concurs de la Dotació Carneggie per la pau internacional, ha publicat ja el seu programa dels cursos de l'any 1934, que tindran efecte en dos períodes: el primer, del 2 al 28 de juliol, i el segon, del dia 30 de juliol al 25 d'agost.

Aquest ensenyament es dirigeix a tots els que, posseint alguns coneixements de dret internacional, o bé per interès professional, de-

sitgin perfeccionar-se en l'estudi d'aquesta ciència. L'ensenyament es donarà en llengua francesa i és absolutament gratuït. Tota persona que desitgi seguir aquest curs no ha de fer més que dirigir al Secretariat del Consell de Administració de l'Acadèmia, al Palau de la Pau, de la Haia, una instància d'admissió, indicant el nom, cognoms, nacionalitat, professió i residència.

Copiem, a continuació, el programa del primer període d'aquest curs, reservant-nos de donar el segon en un proper número:

Desenvolupament històric del Dret internacional: La política russa d'accés al Mediterrani en el segle XX, pel professor André N. Mandelstam.

Principis de Dret Internacional Públic: Regles generals del Dret de la Pau, pel professor Karl Strupp.

Principis de Dret Internacional Privat: Història dels principis fonamentals del Dret Internacional Privat a partir de l'Edat Mitjana, especialment en l'Europa occidental, pel professor E. M. Meijers.

Matèries especials del Dret Internacional Privat: La litispèndia i la connexió en Dret Internacional Privat, pel professor Ussing.

Dret Administratiu, Comercial i Econòmic: El problema dels passaports, pel professor Egidio Reale. — Els òrgans de l'administració internacional, pel professor Alexandre Jascenko.

Dret Financier: L'evolució monetària al món, després de la guerra, pel professor Benvenuto Grizziotti.

Organització Internacional: L'Assemblea de la S. d. N. pel prof. René Cassin. — La prevenció de la guerra, pel prof. L. de Brouchere. — Problemes de Dret Internacional americà, pel prof. J. M. Yepes.

Jurisprudència Internacional: La regla «pacta sunt servanda», pel prof. John B. Whitton. — Els treballs preparatoris i la interpretació dels tractats, pel prof. H. Lauterpacht.

Imp. F. Camps Calmet, Tel. 54-Tàrrrega

Vídua Lluís Soler Pujol

Plaça Francesc Macià, 8.-Tel 10445

Col·leccions d'Història Natural.
Osteologia. Biologia. Tecnologia.

ELS PROVEIDORS D'UNIVERSITATS, INSTITUTS,
ACADEMIES, ESCOLES D'ART I
COL·LEGIS PARTICULARS

Consulteu el nostre catàleg il·lustrat amb nombrosos
gravats, que serà lliurat gratuïtament a
tots els Centres d'instrucció que ho sol·licitin.

● Vendes al comptat i a terminis

**ACADÈMIA
BAIXAS**

Dibuix i Pintura

Preparació per les assignatures de dibuix, Arqui-

tectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges, etc., etc.

Pi, 1, primer, 1.ª - Barcelona

RECOGNOVERUNT
PROCERES

VOLUM DE LA BIBLIOTECA
UNIVERSITAT CATALANA

PREU: 2 PESSETES

Liceu Escolar

Blondel, F. - LLEIDA

Pensionat

excel·lent

Batxillerat

Magisteri

Comerç

JOSEP PORTER

LLIBRETER

MONT-SIÓ, 3 BIS, PRAL. 2.ª · TELÈFON, 16792

BARCELONA

APARTAT DE CORREUS, 574. Adreça telegràfica, «PORTELIBER»

Incunables, Manuscrits, especialment en llengües romàniques
i amb miniatures, Obres esgotades. Impressions
modernes de luxe o limitades. Relligadures
artístiques o històriques. Gravats.
Dibuixos. Aquarel·les.
Autògrafs.

Informacions bibliogràfiques Formació i organització
de biblioteques Recerques d'obres esgotades o rares.
 Servei de liquidació de biblioteques Publicació
de Catàlegs per matèries de les obres que tenim en venda
 Van publicats catàlegs i llistes de Bibliografia, Biblio-
filia, Incunables, Arqueologia, Belles Arts, Medicina, Dret,
Religió. Amèrica, Catalunya, Espanya, Madrid, Barcelona,
València, Viatges, Música, Publicacions periòdiques etc., etc.
Tots els calàleg s'envien gratis a qui els demani :: ::

Es compren biblioteques i llibres de totes menes, gravats,
autògrafs. dibuixos, aquarel·les i papers vells que tinguin
algún interès artístic, històric o literari.